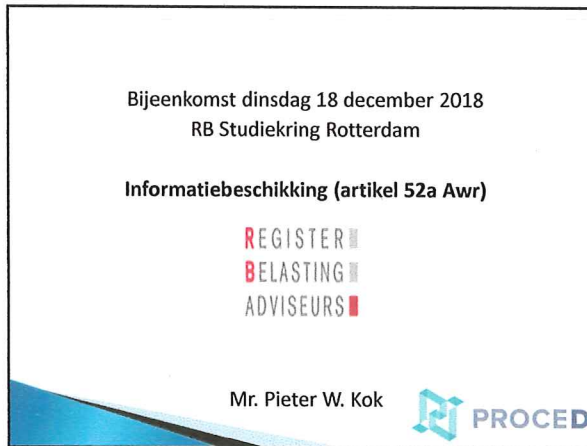
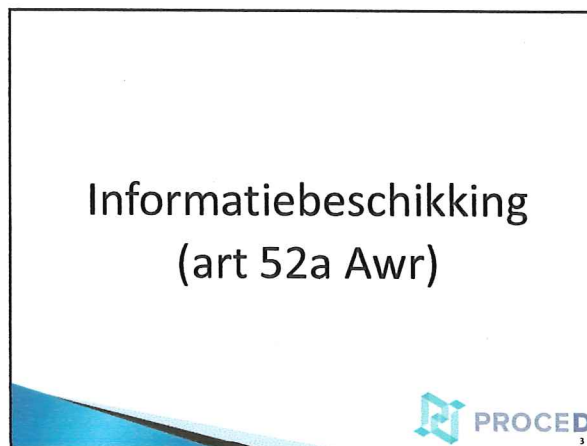

1

2

3

Situatie vóór 1 juli 2011

- ▶ Informatieplicht van artikel 47 Awr, de administratieplicht van artikel 52, lid 1, Awr en de bewaarplicht van artikel 52, lid 4 Awr
- ▶ Niet nakoming van deze artikelen kon leiden tot oplegging van de aanslag met omkering en verzwaring van de bewijslast

4

Initiatief wetsvoorstel Dezentjé Hammink- Groot

- ▶ 12 juli 2006: Indiening van het "Wetsvoorstel houdende wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen ten behoeve van de rechtsbescherming van belastingplichtigen bij controlehandelingen van de fiscus"
- ▶ 2 september 2009: tweede nota van wijziging waarin het wetsvoorstel drastisch in aangepast na aarzelingen van de regering
- ▶ 1 juli 2011: inwerkingtreding artikel 52a, Awr

5

Artikel 52a lid 1 AWR

Indien met betrekking tot een op te leggen aanslag, navorderingsaanslag of naheffingsaanslag of een te nemen beschikking niet of niet volledig wordt voldaan aan de verplichtingen ingevolge artikel 41, 47, 47a, 49, 52 en, voor zover het verplichtingen van administratieplichtigen betreft ten behoeve van de heffing van de belasting waarvan de inhouding aan hen is opgedragen, aan de verplichtingen ingevolge artikel 53, eerste, tweede en derde lid, kan de inspecteur dit vaststellen bij voor bezwaar vatbare beschikking (informatiebeschikking). De inspecteur wijst in de informatiebeschikking op artikel 25, derde lid.

6

De grondslag van de informatiebeschikking

- ▶ Artikel 41, Awr: de vergezelplicht
- ▶ Op grond van artikel 41, Awr is de belastingplichtige die zich laat vertegenwoordigen desgevorderd verplicht om zijn vertegenwoordiger te vergezellen indien hij door de inspecteur wordt opgeroepen om mondeling gegevens en inlichtingen te verstrekken
- ▶ Bij weigering om de vertegenwoordiger te vergezellen kan de inspecteur een informatiebeschikking afgeven

7

De grondslag van de informatiebeschikking-2

- ▶ Artikel 47, Awr: informatieplicht
- ▶ Actieve informatieplicht (art. 47, lid 1, onderdeel a Awr)
- ▶ Passieve informatieplicht (art. 47, lid 1, onderdeel b Awr)

8

De grondslag van de informatiebeschikking-3

- ▶ Artikel 49 Awr: De gegevens en inlichtingen dienen op grond van dit artikel duidelijk, stellig en zonder voorbehoud te worden verstrekt
- ▶ Als de belastingplichtige de gevraagde informatie niet stellig en zonder voorbehoud kan verstrekken, kan er geen sprake zijn van omkering en verzwaring van de bewijslast

9

De grondslag van de informatiebeschikking-4

- ▶ Artikel 52 Awr: De administratie- en bewaarplicht
- ▶ Administratieplichtig zijn lichamen, natuurlijke personen die winst uit onderneming genieten, inhoudingsplichtige zijn of resultaatgenieters in de zin van artikel 3.90 of 3.91 Awr zijn.

10

Wat staat er in een informatiebeschikking?

- ▶ Inspecteur moet aangeven waarom hij de gegevens van belang vindt voor de belastingheffing;
- ▶ Op welke aanslagen heeft de informatiebeschikking betrekking;
- ▶ Inspecteur moet de gegevens nogmaals vragen;
- ▶ Inspecteur moet wijzen op artikel 25 lid 3 Awr.

11

Tenaamstelling informatiebeschikking

- ▶ HR 27 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:473
- ▶ Heeft onjuiste tenaamstelling tot gevolg dat de informatiebeschikking vernietigd moet worden?
- ▶ De rechter moet nagaan of er redelijkerwijs misverstand kan bestaan over het antwoord op de vraag voor wie deze bestemd

12

**Gedeeltelijke vernietiging
informatiebeschikking**

- ▶ HR 11 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:4490
- ▶ Eén beschikking voor meerdere jaren en meerdere belastingen.
- ▶ Beschikking kan gedeeltelijke vernietigd worden.

13

**Verzoek om niet eerder opgevraagde
informatie middels een
informatiebeschikking**

- ▶ Kan de inspecteur een informatiebeschikking afgegeven voor gegevens en/of inlichtingen die hij niet eerder heeft opgevraagd?
- ▶ Hof Amsterdam (1 mei 2014, NTFR 2014/2316) achtte het minder juist dat de inspecteur niet eerder opgevraagde gegevens in een informatiebeschikking verpakt maar verbond daar geen gevolgen aan

14

**Verzoek om niet eerder opgevraagde
informatie middels een
informatiebeschikking -2-**

- ▶ Hof Den Haag (2 december 2014, NTFR 2015/3012) volgde partijen dat gegevens die niet eerder gevraagd zijn nu niet in de informatiebeschikking kunnen worden opgenomen.
- ▶ Een informatiebeschikking is m.i. niet bedoeld om voor het eerst informatie te vragen middels een informatiebeschikking!

15

Beoordeling van de informatiebeschikking in bezwaar en beroep

- ▶ Beoordeling van de rechtmatigheid:
- ▶ a. Heeft belanghebbende aan de informatieplicht voldaan?
- ▶ b. Is het opvragen van de gegevens redelijkerwijs noodzakelijk
- ▶ Inspecteur heeft de bewijslast!
- ▶ Toetsing door de rechter: ex-tunc of ex-nunc?

16

Onherroepelijke informatiebeschikking

- ▶ Gevolg is in beginsel : Omkering en verzwaring van de bewijslast
- ▶ Altijd? Nee.....
- ▶ In welke procedure komt de vraag aan de orde of omkering en verzwaring van de bewijslast evenredig is?

17

Hoge Raad 10 februari 2017 BNB 2017/92

- ▶ In hoofdprocedure komt rechtmatigheid niet meer aan de orde
- ▶ Al in de procedure over de informatiebeschikking kan de omkering en verzwaring aan de orde komen (kon ook al geconcludeerd worden uit BNB 2016/47)
- ▶ Als de rechter oordeelt dat er geen sprake is van omkering en verzwaring van de bewijslast dan moet de informatiebeschikking worden vernietigd (r.o. 3.3.2)
- ▶ Omkering en verzwaring van de bewijslast kan ook in de hoofdprocedure aan de orde komen

18

**Hoge Raad 10 februari 2017
 BNB 2017/92 (vervolg)**

- ▶ Als in de procedure over de informatiebeschikking wordt geoordeeld dat het informatie verzoek rechtmatig was, wordt informatiebeschikking onherroepelijk.
- ▶ Maar de rechter kan aan de belastingplichtige wel een termijn geven om alsnog de door de inspecteur te verstrekken.
- ▶ Doet belastingplichtige dat dan is omkering en verzwaring van de bewijslast van de baan maar de informatiebeschikking blijft in tact.

19

**Hoge Raad 10 februari 2017
 BNB 2017/92 (vervolg-2)**

- ▶ De omkering en verzwaring van de bewijslast komt veelal ook pas in de hoofdprocedure aan de orde omdat dan ten volle overzien kan worden of het gebrek aan medewerking door de belastingplichtige zodanig ernstig is dat omkering en verzwaring van de bewijslast gerechtvaardigd is.

20

**Hoge Raad 10 februari 2017
 BNB 2017/92 (vervolg)**

- ▶ R.o. 3.3.4: Inspecteur moet bij afgeven van de informatiebeschikking een termijn stellen om de informatie alsnog te verstrekken.
- ▶ Helaas heeft de HR niets gezegd over de bezwaarfase: wettelijk is er dan geen mogelijkheid om binnen een bepaalde termijn alsnog de gevraagde gegevens te verstrekken.

21

Wel of geen bezwaar/beroep tegen de informatiebeschikking?

- ▶ Ook al kost het tijd: toch procederen tegen informatiebeschikking.
- ▶ Twee kansen ten aanzien van omkering en verzwarend van de bewijslast
- ▶ In hoofdprocedure is het niet meer mogelijk de rechtmatigheid aan de orde stellen.

22

Informatiebeschikking en art 52 Awr

- ▶ Weeffout in de wet!
- ▶ Als inspecteur administratie wil verwerpen: eerst informatiebeschikking
- ▶ Ook als bewaarplicht niet is nagekomen
- ▶ Bijna nooit wordt een termijn gegeven om administratie op orde te krijgen (o.a. Hof Den Bosch 21 augustus 2015, FUTD 2015-2249)
- ▶ Uitzondering: Hof Den Bosch 16-6-2016 NTFR 2016/3088

23

Informatiebeschikking en nemo tenetur

- ▶ Spanningsveld tussen fiscale informatieplicht en het nemo teneturbeginsel
- ▶ HR 8 augustus 2014: informatiebeschikking is slechts een mededeling en geen maatregel
- ▶ In de informatiebeschikking hoeft geen restrictie te worden gegeven ten aanzien van wilsafhankelijke informatie voor punitieve doeleinden.
- ▶ De rechter die over de beboeting gaat oordeelt over het gebruik van wilsafhankelijk materiaal.

24

Moment van vaststellen informatiebeschikking

- ▶ Aanslagfase
- ▶ Navorderingsaanslag
- ▶ Bezwaarfase? HR 2-10-2015, ECLI:NL:HR:2015:2895 mits niet in strijd met abbb
- ▶ Beroepsfase?

25

Nieuwe termijn art 27e Awr

- ▶ Rechter geeft nieuwe termijn bij ongegrond beroep
- ▶ Tenzij sprake is van misbruik van procesrecht
- ▶ Hoe in de bezwaarfase? Ook een nieuwe termijn?

26

Opschorting termijnen (lid2)

- ▶ Aanslagtermijn wordt opgeschort
- ▶ In bezwaarfase: termijn om uitspraak op bezwaar te doen wordt opgeschort
- ▶ Termijnen immateriële schadevergoeding en vermindering boete?

27

Vervallen informatiebeschikking (lid 3)

▶ **Informatiebeschikking vervalt bij:**

- ▶ A. Opleggen van de (navorderings-, naheffings-)aanslag vóórdat de informatiebeschikking onherroepelijk is
- ▶ B. Uitspraak op bezwaarschrift vóórdat de informatiebeschikking onherroepelijk is

28

Civiele procedure ter verkrijging van informatie (lid 4)

- ▶ Volgens wetsgeschiedenis: Alleen in bijzondere gevallen
- ▶ In de jurisprudentie: weigering om informatie te verschaffen wordt altijd aangemerkt als bijzondere omstandigheid
- ▶ Civiele en fiscale procedure kunnen gelijktijdig lopen

29

**Evaluatierapport Wet Dezentjé
 30 november 2016**

- ▶ Reactie van de Staatssecretaris van Financiën op 29 augustus 2018 (SIC!!)
- ▶ De staatssecretaris signaleert een aantal knelpunten:
 - ▶ A. Belastingplichtigen begrijpen niet waar het over gaat
 - ▶ B. De informatieplicht functioneert niet ten aanzien van artikel 52 Awr
 - ▶ C. De informatiebeschikking wordt door adviseurs gebruikt om te traineren
 - ▶ D. Onduidelijkheid over omkering en verzwaring van de bewijslast

30

Oplossingsrichtingen van MinFin

- ▶ De doorlooptijden van de procedures tegen de informatiebeschikking zijn te lang.
- ▶ Bekorting van de rechtsgang tegen de informatiebeschikking: één feitelijke instantie laten vervallen
- ▶ Alleen de rechtmatigheid kan in de procedure aan de orde worden gesteld.
- ▶ Tekortkomingen in de administratieplicht kunnen uit artikel 52a Awr.
- ▶ Conclusie: de rechtsbescherming van de burger wordt ernstig beperkt

31

Dank voor uw aandacht

32
